5.10.2026

KUNNANHALLITUKSEN VASTINE VUODEN 2025 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

3.1 Strategia

Enonkosken kunnan toiminnan ohjaaminen ja johtaminen perustui vuonna 2025 kuntalain 37 §:n mukaiseen Enonkosken kuntastrategiaan 2022–2025, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 14.12.2021 § 55.

Strategiasta johdettujen tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025:

- Elinvoimainen kunta -tavoite jäi pääosin toteutumatta. Tärkeimmistä avainluvuista heikentyi muun muassa kunnan väkiluku (-18), työttömyysaste ja vuosikate. Kunnan kertynyt ylijäämä kuitenkin kasvoi. Kaikista avainluvuista ei ollut valmistunut tietoa vuoden 2025 osalta, joten arviointia ei pystynyt tekemään kattavasti.
- Elinvoimaiset ja aktiiviset yhdistykset ja järjestöt - tavoite toteutui.
- Kuntatalous on tasapainossa - tavoite toteutui.
- Peruspalvelut tuotetaan kuntalaisille lähipalveluina - tavoite toteutui.
- Enonkoski on tunnettu matkailijoiden keskuudessa - tavoite toteutui.
- Digitaalisia palveluja on tarjolla ja digiosaaminen on vahvaa - tavoite ei toteutunut, sillä uusia teknologisia ratkaisuja ei ole otettu käyttöön vuonna 2025.

Tarkastuslautakunta huomioi, että edelleen strategiasta johdetuille tavoitteiden mittareille ei ollut kaikilta osin asetettu tavoitetasoa. Oli ainoastaan asetettu mittari.

Kunnan markkinointia ja viestintää on edelleen kehitetty hyvään suuntaan ja positiivisen kuntakuvan kehittämistä on syytä jatkaa uuden strategian mukaisesti.

Kunnanhallituksen vastine

Tarkastuslautakunta toi arviointikertomuksessaan esille, että elinvoimainen kunta-tavoite jäi pääosin toteutumatta. Tärkeimmistä avainluvuista heikentyi muun muassa kunnan väkiluku (-18), työttömyysaste ja vuosikate. Kunnan kertynyt ylijäämä kuitenkin kasvoi. Kaikista avainluvuista ei ollut valmistunut vuoden 2025 tiedot, joten arviointia ei pystynyt tekemään. Tarkastuslautakunnan huomio on oikea, koska mm. elinkeinorakennetta kuvaavien mittareiden tulokset tulevat jopa kaksi vuotta jäljessä.

Väkiluvun heikentyminen vuonna 2025 johtui luonnollisesta väestömuutoksesta eli kuolleiden osuus verrattuna syntyneisiin on – 19 henkilöä (7 syntynyttä, 26 kuollutta) ja kunnan muuttoliike oli miinuksella vain yhden henkilön verran (68 kuntaan muuttanutta ja 69 kunnasta poismuuttanutta). Työttömyysasteeseen vaikuttavat yleinen taloudellinen tilanne (suhdannetyöttömyys), mutta myös rakennetyöttömyys ja alueellinen kohtaanto. Kunnan mahdollisuudet vaikuttaa kunnan työttömyysasteeseen ovat hyvin rajalliset.

Kunnanhallitus toteaa, että strategiasta johdetuille tavoitteille ei voida kaikille asettaa numeerista mittaria, vaan mittari voi olla myös laadullinen. Tavoitteiden ja mittareiden laadintaa on pyritty määrätietoisesti kehittämään vuodesta 2020 lähtien ja työ jatkuu edelleen. Vuodelle 2026 talousarvio laadittiin vielä vuoden 2022–2025 strategian pohjalta, koska uudet luottamushenkilöt aloittivat toimintansa kesäkuussa 2025 ja oli perusteltua, että he myös pääsivät vaikuttamaan uuden kuntastrategian sisältöön vuosille 2026–2029. Uuden kuntastrategian mukaiset talousarvion tavoitteet otetaan siis käyttöön vuoden 2027 talousarviota laadittaessa.

Tarkastuslautakunta toi arviointikertomuksessaan esille, että kunnan markkinointia ja viestintää on kehitetty hyvään suuntaan ja positiivisen kuntakuvan kehittämistä on syytä jatkaa. Kuntamarkkinointia on kehitetty siten, että painopiste on siirtynyt viimeisten vuosien aikana yhä enemmän sosiaaliseen mediaan ja sähköisiin viestintäkanaviin. Kuntaviestintä painottuu liikuntaan, tapahtumiin, osallisuuteen, yhteistyöhön ja perheisiin. Myös vuonna 2024 alkanut Enonkoski kutsuu!-hanke oli nimenomaan kuntaviestintään painottuva hanke, jolla pyrittiin edistämään Enonkosken kunnan näkyvyyttä ja asumisen mahdollisuuksia kunnassa sekä tuotiin esiin kiinteistöjen potentiaalia sekä uusille asukkaille että nykyisille omistajille. Hanke päättyi helmikuussa 2026 ja hankkeesta saatiin positiivista näkyvyyttä julkisuudessa eri medioissa sekä kesällä 2025 järjestettyjen Enonkosken asuntomessujen muodossa.

Enonkosken kunnassa toteutettiin loppuvuodesta 2025 kuntalaiskysely, jossa kysyttiin mm. kuntalaisten näkemyksiä kunnan tuottamista palveluista. Tulokset olivat pääasiassa myönteisiä. Kokonaismielikuvat kunnan tuottamista palveluista oli 85 % vastaajan mielestä myönteinen tai melko myönteinen. Kyselyssä kysyttiin myös mm. kuntaviestinnästä ja eniten vastaajat toivoivat kunnan viestivän kotisivujen sekä kunnan Facebook-sivujen kautta. Erittäin myönteisen suosion sekä aktiivisen käyttäjäkunnan on saavuttanut myös kunnan ylläpitämä WhatsApp-ryhmä ”Enokosken tapahtumat”, jossa kunta sekä paikalliset toimijat viestivät aktiivisesti kunnan alueen tapahtumista.

3.2. Yleistä

Arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta toi esille, että valtuustoon nähden sitovilla tulosalueilla oli kolme määrärahan ylitystä tai tuloarvion alitusta, sivistystoimen hallinnon, peruskoulutuksen sekä kaukolämpölaitoksen tulosalueilla. Sivistystoimen hallinnon ylitys oli 5 617 euroa ja 3,9 %. Peruskoulutuksen ylitys oli 2 098 euroa ja 0,1 %. Ylitykset ovat vähäisiä. Kaukolämpölaitoksen tuloarvion alitus oli 58 987 euroa ja -148,5 %. Alitus ei ole euromääräisesti merkittävä.

3.3 Kunnanhallitus

Tarkastuslautakunta tuo arviointikertomuksessaan esille, että valtuustoon nähden sitovia kunnanhallituksen alaisia tulosalueita ovat yleishallinto, ympäristöterveydenhuolto ja elinvoiman edistäminen ja työllisyyden hoito. Maankäytön hallinta-tulosalue ei ole

valtuuston nähden sitova, vaan tavoitteellinen määräraha. Toteuma arvioidaan tulosalueittain. Kunnanhallituksen alaisten menojen osuus kunnan toimintamenoista oli 16,9 % (16,6 % v. 2024). Kunnanhallituksen toimintakate oli 1 187 478 € ja sen käyttöprosentti oli 88,2 %.

Yleishallinto

Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta huomioi, että valtuustoon asettamasta kuudesta tavoitteesta voidaan katsoa kaksi toteutuneen ja neljä toteutuneen osittain. Yhteistyötapaaminen järjestettiin, mutta tavoitellusta vähintään 10:stä yhdistyksen/järjestön määrästä jäätiin yhdellä. Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta ei saatu kuntalaisaloitteita, kun tavoitteena oli kaksi. Terveysperusteisissa poissaoloissa jäätiin kunta-alan keskiarvon yläpuolelle. Työhyvinvointikyselyn tulokset kuitenkin paranivat hieman edellisvuodesta. Tiedonhallintasuunnitelmaa ei ole edelleenkään tehty yleishallinnon henkilöstöresurssien vuoksi. Tietosuojapoikkeamia ei ole kuitenkaan ilmoitettu vuonna 2025 ja tietosuojaohjeita on noudatettu.

Ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveydenhuollolle asetetun yhden tavoitteen voidaan katsoa toteutuneen. Talousarvio toteutui hieman ennakoitua parempana.

Maankäytön hallinta (ei sitova valtuustoon nähden)

Maankäytön hallinnalle asetettu yksi tavoite ei toteutunut. Tonttimarkkinoille ei ole tehty omaa osiota kotisivuille. Kunnan sivustolle on rakennettu Enonkoski kutsuu!-hankkeelle oma sivusto, jossa panostettu kunnassa tyhjillään tai vajaakäytössä olevien kiinteistöjen markkinointiin.

Elinvoiman edistäminen ja työllisyyden hoito

Tulosalueen neljästä tavoitteesta toteutui yksi. Yksi tavoite toteutui osittain. Itä-Savon Uusyrityksen kanssa pidettiin yhteistyötapaamisia yritysten kanssa, mutta tavoitellusta 10 eri yrityksen/yhdistyksen paikallaolosta jäätiin yhdellä.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kasvoi edellisvuodesta ollen 14,8 % (12,4 % v. 2024 lopussa), pitkäaikaistyöttömien lukumäärä oli 24 henkilöä vuoden lopussa (18 henkilöä v. 2024) eli 4,9 % työvoimasta (3,5 % työvoimasta vuoden 2024 lopussa).

Tarkastuslautakunta katsoo, että kunnanhallitus saavutti tavoitteensa hyvin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnanhallituksen kaikki tulosalueet pysyivät talousarviossa vuonna 2025.

Tarkastuslautakunta on huolissaan työttömyyden lisääntymisestä. Toimenpiteitä työllisyyden lisäämiseksi on syytä jatkaa määrätietoisesti.

Kunnanhallituksen vastine

Tarkastuslautakunnan huomiot ovat oikein, että yhteisöjen yhteistyötapaaminen järjestettiin, mutta tavoitellusta vähintään 10:stä yhdistyksen/järjestön määrästä jäätiin yhdellä. Huomioitavaksi tähän, että Enonkoskella on viimeisten vuosien aikana useampi entinen aktiivinen yhdistys lakannut toimimasta jäsenmäärän ja aktiivisten osallistujien loppumisen vuoksi. Tarkastuslautakunta toi esille, että Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta ei saatu kuntalaisaloitteita, kun tavoitteena oli kaksi. Havainto on oikea ja toisaalta kuntalaiset voivat myös luottamushenkilöiden kautta jättää toiveita tai aloitteita vietäväksi eteenpäin kunnan päätöksentekoon.

Tarkastuslautakunta tuo arviointikertomuksessaan esille, että tiedonhallintasuunnitelmaa ei ole tehty yleishallinnon henkilöstöresurssien vuoksi. Tarkastuslautakunnan huomio on aivan oikea ja tiedonhallintasuunnitelmaa on tarkoitus alkaa rakentamaan vuoden 2025-2026 aikana niillä henkilöstöresursseilla, jotka ovat käytettävissä. Tiedonhallintasuunnitelma rakentuu osana Digiturvamallia, jota on aktiivisesti rakennettu vuoden 2026 aikana.

Maankäytön hallintaa koskeva tarkastuslautakunnan huomio on aivan oikea. Haasteena tonttimarkkinoinnissa on rakentamisen täydellinen pysähtyminen koko Etelä-Savon alueella, ja Enonkosken kunta panostakin uusien asukkaiden saamiseen kuntaan Enonkoski kutsuu!-viestintähankkeen avulla, jossa nimenomaisesti painotettiin kunnassa jo olevien tyhjien tai vajaakäyttöisten kiinteistöjen markkinointia.

Kunnanhallitus toteaa, että tarkastuslautakunnan havainto työttömyydestä on perusteltua. Kunta on osana Savonlinnan seudun työllisyysaluetta ja sama ongelma on koko työllisyysalueella. Erityisesti haasteellista on ns. vaikeimmin työllistettävien osalta (pitkäaikaistyöttömyys, terveydelliset haasteet, koulutuksen puute). Työllisyysalue pyrkii omalla toiminnallaan aktiivisesti etsimään kunnan kanssa ratkaisuja työttömyyden ongelmiin käytettävissä olevilla keinoilla ja resursseilla.

Kunnanhallitus kiittää tarkastuslautakuntaa kuluneesta vuodesta 2025!